

Titulació	Tipus	Curs
Estudis Socioculturals de Gènere	FB	1

Professor/a de contacte

Nom : Joanna Genevieve E. Empain

Correu electrònic : joannagenevieve.empain@uab.cat

Equip docent

Cloe Masotta Lijtmaer

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits, però es recomana a l'estudiantat que faci ús de la bibliografia complementària que hi ha a la secció de bibliografia.

Cal que l'estudiant tingui els coneixements lingüístics necessaris per a poder expressar-se amb correcció tant per escrit com oralment.

Objectius

L'assignatura proposa fer un recorregut pels marcs conceptuals bàsics des dels quals s'ha comprès els feminismes a la tradició occidental, així com els canvis de paradigma que justifiquen les diferents conceptualitzacions del gènere, i la seva relació fonamental amb el cos i la identitat. Es plantegen les connexions conceptuals i contextuais, així com els mecanismes i els instruments crítics, que permeten establir relats genealògics en la cronologia dels feminismes, dels quals s'infereixen marcs analítics específics.

Resultats d'aprenentatge

- KM29 (Reconèixer els períodes clau de la història del feminisme.) Reconèixer els períodes clau de la història del feminisme.
- KM30 (Identificar les narratives constitutives fonamentals dels diferents enfocaments feministes, de forma interseccional i contextualitzada.) Identificar les narratives constitutives fonamentals dels diferents enfocaments feministes, de forma interseccional i contextualitzada.
- KM31 (Analitzar de manera crítica els discursos divulgatius especialment aquells relacionats amb la ideologia i els biaixos etnocènrics i sexistes.) Analitzar de manera crítica els discursos divulgatius especialment aquells relacionats amb la ideologia i els biaixos etnocènrics i sexistes.
- KM33 (Explicar els vincles històrics entre el feminisme i altres moviments contra la desigualtat

- (afrodescendència, LGBTI, etc.).) Explicar els vincles històrics entre el feminisme i altres moviments contra la desigualtat (afrodescendència, LGBTI, etc.).
- SM27 (Recórrer a relats genealògics per a contextualitzar diferents manifestacions socioculturals de gènere de diversos períodes.) Recórrer a relats genealògics per a contextualitzar diferents manifestacions socioculturals de gènere de diversos períodes.
 - SM29 (Interpretar objectes artístics i culturals des d'un aparell teòric i crític feminista, posant-los en relació amb el context social i històric.) Interpretar objectes artístics i culturals des d'un aparell teòric i crític feminista, posant-los en relació amb el context social i històric.
 - SM30 (Determinar, des d'una perspectiva de gènere, els marcs conceptuals, històrics i socials operatius explícitament i implícitament en els fenòmens artístics i culturals que tenen lloc en un context determinat.) Determinar, des d'una perspectiva de gènere, els marcs conceptuals, històrics i socials operatius explícitament i implícitament en els fenòmens artístics i culturals que tenen lloc en un context determinat.
 - SM31 (Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent, fent un ús inclusiu del llenguatge en tot tipus d'escenaris.) Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent, fent un ús inclusiu del llenguatge en tot tipus d'escenaris.
 - SM32 (Analitzar des d'una perspectiva feminista, teòrica i pràctica, manifestacions socials, artístiques i culturals.) Analitzar des d'una perspectiva feminista, teòrica i pràctica, manifestacions socials, artístiques i culturals.

Continguts

BLOC I. Genealogies feministes: accions, posicionaments i mirades

- Concepte de genealogia.
- Coneixement situat enfront del coneixement universal.
- Deconstruir la mirada hegemònica, eurocentrista, blanca i binària.
- Eines feministes: la interseccionalitat, la història preposterada.

BLOC II: La conformació dels sabers feministes a la història

- Inicis del pensament feminista occidental: el feminisme de la igualtat i de la diferència.
- Feminismes crítics: feminismes materialistes i feminismes lesbians; feminismes negres, feminismes anticolonials (post-colonials i decolonials), queer, post-humanistes i nous materialismes.
- La categoria "dona". Intents i fracassos de la definició.
- La diferència dins de la diferència: interseccionalitats.
- Art, cos i política: els subjectes polítics del feminisme i la seva variació en la història i el context sociocultural.
- Corporeïtats, relacionalitat i afectes.
- Anar més enllà de les categories antropocèntriques i etnocèntriques de sexe-gènere.

BLOC III: Relats genealògics interseccionals (Fanzín)

- Assemblatges feministes amb diferents posicionaments conceptuals, socials, culturals i històrics.
- Les visualitats crítiques com a eines de resistència.
- Relat i contra-relat: desmuntant narratives hegemòniques.
- El fanzín com a eina pedagògica i de recerca.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentació del curs. Exposicions teòriques dels principals conceptes. Comentaris de text. Activitats en grup a l'aula i exposicions per part de l'estudiantat.	45	1,8	

Treball individual sobre les activitats proposades: lectures, preparació d'exposicions i materials. Treball de grup: recerca documental, entrevista, creació del fanzín.	35	1,4
Tutories i seguiment d'activitats	20	0,8

En aquesta assignatura es combinaran sessions teòriques i pràctiques a partir de metodologies feministes basades en les arts, per crear de manera col·lectiva, interseccional i transdisciplinar un mapeig de les genealogies feministes.

Per això es faran:

- Lectures i reflexions a partir de textos
- Cerca d'informació sobre el temes tractats a classe
- Presentacions orals dels treballs per part de l'estudiantat
- Activitats creatives
- Tutories i seguiment d'activitats

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per complementar l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat de grup	45 %	20	0,8	KM29, KM30, KM31, SM27, SM29, SM30, SM31, SM32
Prova escrita	35 %	20	0,8	KM29, KM30, KM33, SM29, SM30, SM31, SM32
Activitat de co-avaluació: Etimologies crítiques feministes	20 %	10	0,4	KM30, KM31, KM33, SM29, SM30, SM32

Avaluació continuada

Activitats individuals (55%)

Activitats d'avaluació individuals (2 tasques) (relacionat amb el bloc I i II).

- Activitat reflexiva i creativa: Entreteixint relats feministes: autobiografia i genealogies feministes (20%)
- Prova escrita (35%)

Activitat grupal (45%)

Elaboració d'un fanzín (Bloc III): En grups d'entre 2 i 5 persones hauran d'escollir un tema relacionat amb els feminismes per així completar la genealogia treballada a classe per crear un fanzín en grup.

- Fase 1: Recerca sobre el tema escollit i presentació del pre-projecte (10%)
- Fase 2: Realització del fanzín (35%)

L'avaluació de l'assignatura és continuada i pressuposa l'assistència i participació a classe i el seguiment constant del curs. El lliurament endarrerit d'una tasca suposarà la penalització de 2 punts. La prova escrita es realitzarà en la data estipulada al principi de l'assignatura. Si l'alumne no es presenta serà un "(No Presentat

(NP)" i no comptarà com a activitat d'avaluació realitzada.

Per tenir dret a recuperació l'alumnat haurà d'haver realitzat dos terços de les activitats de l'avaluació de l'assignatura. També ha d'obtenir una nota entre 3,5 i 4/10 a la prova escrita així com haver obtingut una qualificació mínima en la mitjana de l'assignatura de 3,5/10. El professorat informará l'alumnat del procediment i la data de revisió de les qualificacions. La tasca grupal no és recuperable donada la metodologia emprada.

L'estudiantat rebrà una qualificació de "No Avaluat" quan no lliuri alguna de les activitats d'avaluació individuals i grupals o quan no faci la prova escrita.

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'intel·ligència artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions, i la creació d'imatges. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat. Es faran validacions concretes per garantir l'autoria i l'adquisició de competències en cas de sospita de frau acadèmic.

Avaluació única

Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

Ahmed, S. (2024). *Viure una vida feminista*. Barcelona: Tigre de Paper.

Ahmed, S. (2019). *Fenomenología Queer*. Ediciones Bellaterr.

Anzaldúa, G. 2016. *Borderlands / La frontera. La nueva mestiza*. Capitán Swing.

Bal, M. (1999). *Quoting Caravaggio, contemporary art, preposterous history*. University of Chicago Press.

Butler, J. (2006). *Deshacer el género*. Trad. de Patricia Soley-Beltran. Paidós.

Butler, J. (2024). *Qui té por al gènere?*. Tigre de paper.

Cano Abadía, M. (2015). Nuevos materialismos: Hacia feminismos no dualistas. *Oxímora. Revista Internacional de Ética y Política*, 7, 34-47. <https://doi.org/10.1344/oxi.2015.i7.14416>

Ciriza, A. (2020). Tramar/Urdir/Anudar genealogías feministas situadas. Los desafíos del espacio y el tiempo. *La Aljaba*, Vol. XXIV: pp. 145-157.

Curiel, O. & Falconí, D. (2021). *Feminismos decoloniales y transformación social*. Icaria.

Davis, A. (1981/ 2022). *Mujeres, raza y clase*. Akal.

De Lauretis, T. (2025). *Figuras de resistencia*. Kaótica Libros.

Federici, S. (2013). *Revolución en punto cero. Trabajo doméstico, reproducción y luchas feministas*. Traficantes de Sueños.

Flores, Val (2021). *Romper el corazón del mundo. Modos fugitivos de hacer teoría*. Contintamentienes.

Foucault, M. (2022). *La arqueología del saber*. Ed. Siglo XXI.

Foucault, M. (2022). *Nietzsche, la genealogía, la historia*. Pre-textos Editores.

Galaxina, A. (2024). *¡Puedo decir lo que quiera! ¡Puedo hacer lo que quiera! Una genealogía incompleta del fanzine hecho por chicas*. Libros Walden.

Haraway, D. (2019). *Seguir con el problema, Generar parentesco en el Chthuluceno*. Edición Consonni.

Haraway, D. (2023). *Mujeres, simios y cíborgs*. Alianza Ensayo.

Harding, S. (1987). Introduction: Is There a Feminist Methodology?. In S. Harding (Ed.), *Feminism and Methodology* (pp. 1-14). Indiana University Press. <https://doi.org/10.1520/STP20024S>

hooks, b. (2020). *¿Acaso no soy una mujer?: mujeres negras y feminismo*. Consonni.

hooks, b., et al. (2004). *Otras Inapropiables: feminismos desde las fronteras*. Traficantes de sueños.

hooks, b. (2026). *Pensar el arte*. Paidós.

Lorde, A. (2022). *Zami. Una nueva forma de escribir mi nombre. Una biomitografía*. Madrid: Capitán Swing.

Lorde, A. (2024). *Germana Altra. Manifest*

Lugones, M. (2008). *Colonialidad y género*. Tabula Rasa, 9, 73-101.

Meloni, C. (2021). *Feminismos fronterizos : Mestizas, abyectas y perras*. Kaótica libros.

Mohanty, C.T. (2008). Bajo los ojos de occidente. Academia Feminista y discurso colonial. En Liliana Suárez Navaz y Aida Hernández (eds.), *Descolonizando el Feminismo: Teorías y Prácticas desde los Márgenes*. Cátedra.

Pié Balaguer, A. (2024). *Pedagogía crip y la revolución de los cuerpos*. Kaótica Libros.

Preciado, P. (2022). *Dysphoria mundi*. Anagrama.

Ramajo García, B. (2026). *Fantologías y genealogías lesbianas*. Icaria Editorial.

Smith, E. K. (2021). *Cómo hacer libros : Crea encuadernaciones únicas a base de plegar, cortar y coser*. Editorial GG. Vera Rojas, M. T. (Ed.) (2024).

Feminismos antiracistas, Relecturas para el siglo XX. Icaria, Mujeres y Culturas, Ensayos sobre mujeres y sexualidad

Vergès, Françoise (2022). *Feminismo descolonial*. Traficantes de sueños.

Wittig, M. (2024). *El pensamiento heterosexual*. Paidós.

Wittig, M. (2021 1973). *El cuerpo lesbiano*. Pre-Textos.

Programari

No s'utilitza cap programari en aquesta assignatura.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt

(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
-----------------------------	---	--------	-----------------------	-----------